

Tid för undervisning

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens proposition 2013/14:160 Tid för undervisning – lärares arbete med stöd, särskilt stöd och åtgärdsprogram samt två följdmotioner som väckts med anledning av propositionen.

I propositionen föreslår regeringen ändringar i skollagen (2010:800) i syfte att förtydliga reglerna om stöd och särskilt stöd samt förenkla lärarnas arbete med åtgärdsprogram och annan dokumentation.

Förslagen innebär bl.a. att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Den befintliga skyldigheten att göra en anmälan till rektorn ska ändras, så att en sådan anmälan ska göras först om det kan befaras att eleven, trots att stöd i form av extra anpassningar har getts, inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen inte skulle vara tillräckliga, ska en anmälan till rektorn göras direkt. Efter anmälan ska rektorn, liksom hittills, se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds.

Bestämmelsen om åtgärdsprogram ska ändras så att det blir tydligt att de behov som ska framgå av programmet är de behov av särskilt stöd som eleven har. Det ska inte längre krävas att det i åtgärdsprogrammet anges hur uppföljning och utvärdering ska ske utan det ska vara tillräckligt att ange vid vilken tidpunkt det ska ske och vem som ansvarar för att det sker. Ett tillägg ska göras i skollagen med innebörden att om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla samma information.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2014.

Utskottet tillstyrker propositionen med ett par mindre redaktionella ändringar och avstyrker motionerna.

I betänkandet finns tre reservationer (MP) och ett särskilt yttrande (S).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Bakgrund	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	6
Utskottets överväganden	7
Lagförslaget i fråga om lärares stöd och särskilt stöd	7
Lagförslaget i övrigt	11
Ökade lärarbefogenheter	13
Speciallärare och specialpedagoger	14
Rätten till särskilt stöd	15
Reservationer	17
1. Ökade lärarbefogenheter, punkt 3 (MP)	17
2. Speciallärare och specialpedagoger, punkt 4 (MP)	17
3. Rätten till särskilt stöd, punkt 5 (MP)	18
Särskilt yttrande	20
Individuella skriftliga utvecklingsplaner och annan information (S)	20
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	22
Propositionen	22
Följdmotionerna	22
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	23
Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)	23

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Lagförslaget i fråga om lärares stöd och särskilt stöd

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800) i de delar det avser 3 kap. 1 och 8 §§ och om att det i skollagen bör införas en ny paragraf 3 kap. 5 a § samt närmast före 5 a § en ny rubrik. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:160 i denna del och avslår motion

2013/14:Ub9 av Rossana Dinamarca m.fl. (V).

2. Lagförslaget i övrigt

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800), i den mån lagförslaget inte omfattas av vad utskottet föreslagit ovan, med den ändring att ett ”s” läggs till i ordet åtgärdsprogram i paragraferna 10 kap. 13 §, 11 kap. 16 och 16 a §§, 12 kap. 13 och 13 a §§ och 13 kap. 13 §. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:160 i denna del.

3. Ökade lärarbefogenheter

Riksdagen avslår motion

2013/14:Ub10 av Jabar Amin (MP) yrkande 1.

Reservation 1 (MP)

4. Speciallärare och specialpedagoger

Riksdagen avslår motion

2013/14:Ub10 av Jabar Amin (MP) yrkandena 2 och 3.

Reservation 2 (MP)

5. Rätten till särskilt stöd

Riksdagen avslår motion

2013/14:Ub10 av Jabar Amin (MP) yrkande 4.

Reservation 3 (MP)

Stockholm den 27 maj 2014

På utbildningsutskottets vägnar

Tomas Tobé

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tomas Tobé (M), Ibrahim Baylan (S), Betty Malmberg (M), Louise Malmström (S), Jan Ericson (M), Thomas Strand (S), Camilla Waltersson Grönvall (M), Caroline Helmersson Olsson (S), Tina Acketoft (FP), Ulrika Carlsson i Skövde (C), Gunilla Svantorp (S), Roger Haddad (FP), Jabar Amin (MP), Carina Herrstedt (SD), Cecilia Dalman Eek (S) och Annika Eclund (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlar utskottet regeringens proposition 2013/14:160 Tid för undervisning – lärares arbete med stöd, särskilt stöd och åtgärdsprogram samt två följdmotioner som väckts med anledning av propositionen. En redovisning av motionerna finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag återfinns i bilaga 2.

Utskottet har nyligen behandlat förslag om ändringar i skollagen (2010:800) i syfte att förenkla lärarnas administrativa arbete. Detta gjordes i propositionen Minskade krav på dokumentation i skolan (prop. 2012/13:195, bet. 2013/14:UbU5, rskr. 2013/14:19). Lagförslagen trädde i kraft den 19 november 2013.

Den 23 oktober 2012 fick en utredare i uppdrag att biträda Utbildningsdepartementet med att utarbeta ytterligare förslag om minskad administration för lärare (U2012/5725/SAM). Uppdraget genomfördes i en arbetsgrupp inom departementet (U2012:E). Uppdraget redovisades delvis den 1 juli 2013 i departementspromemorian Tid för undervisning – lärares arbete med åtgärdsprogram (Ds 2013:50).

Under ärendets beredning har utskottet blivit uppmärksammat på ett antal smärre skrivfel i propositionens lagförslag. I förslaget till lag om ändring i skollagen (2010:800) 10 kap. 13 §, 11 kap. 16 §, 11 kap. 16 a §, 12 kap. 13 §, 12 kap. 13 a § och 13 kap. 13 § ska det stå åtgärdsprogram. I samtliga nämnda paragrafer saknas det ett ”s” i ordet åtgärdsprogram. En korrigering bör göras av riksdagen.

Regeringen beslutade den 13 februari 2014 att inhämta Lagrådets yttrande. Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Bakgrund

Flera studier har visat att lärares arbetsbelastning har ökat över tid och att arbetstiden i allt större utsträckning ägnas åt administration och dokumentation. Enligt Statistiska centralbyrån är lärare den yrkesgrupp som i störst omfattning upplever att arbetsbelastningen har ökat och många lärare anser att de numera inte hinner ägna tillräckligt med tid åt sitt kärnuppdrag, dvs. att undervisa.

Lärarnas arbete med stöd och särskilt stöd är centralt för elevernas lärande och tidiga adekvata insatser är en förutsättning för att alla elever ska kunna nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det har dock visat sig att det råder osäkerhet kring vad som avses med stöd respektive särskilt stöd. När det gäller åtgärdsprogram, som ska utarbetas när en elev är i behov av särskilt stöd, förekommer det dels att de inte utarbetas när så

ska ske, dels att sådana program upprättas i onödan. Det råder också osäkerhet om vad som ska dokumenteras i ett sådant program. Sammantaget förekommer såväl överdokumentation som kvalitetsbrister i arbetet med stöd, särskilt stöd och åtgärdsprogram.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i skollagen (2010:800) i syfte att förtydliga reglerna om stöd och särskilt stöd samt förenkla lärarnas arbete med åtgärdsprogram och annan dokumentation.

Förslagen innebär bl.a. att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Den befintliga skyldigheten att göra en anmälan till rektorn ska ändras, så att en sådan anmälan ska göras först om det kan befaras att eleven, trots att stöd i form av extra anpassningar har getts, inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen inte skulle vara tillräckliga, ska en anmälan till rektorn göras direkt. Efter anmälan ska rektorn, liksom hittills, se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds.

Bestämmelsen om åtgärdsprogram ska ändras så att det blir tydligt att de behov som ska framgå av programmet är de behov av särskilt stöd som eleven har. Det ska inte längre krävas att det i åtgärdsprogrammet anges hur uppföljning och utvärdering ska ske utan det ska vara tillräckligt att ange vid vilken tidpunkt det ska ske och vem som ansvarar för att det sker. Ett tillägg ska göras i skollagen med innebörden att om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla samma information.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2014.

Utskottets överväganden

Inledning

Betänkandet är disponerat så att utskottet inleder med att behandla regeringens lagförslag och en motion som rör förslaget. Därefter behandlar utskottet motioner som innehåller begäran om tillkännagivanden till regeringen som anknyter till lagförslaget.

Lagförslaget i fråga om lärares stöd och särskilt stöd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag om ändringar och tillägg i skollagen (2010:800) när det gäller stöd i form av extra anpassningar och avslår ett motionsyrkande om avslag på regeringens lagförslag i denna del.

Propositionen

Bakgrund och gällande rätt

Bestämmelser om stöd finns i skollagens (2010:800) inledande kapitel. Där anges bl.a. att det i utbildningen ska tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt (1 kap. 4 § skollagen).

Bestämmelser om särskilt stöd återfinns i huvudsak i skollagens tredje kapitel. Bestämmelserna är tillämpliga i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och fritidshemmet (3 kap. 6 §). Särskilt stöd får ges i stället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av skollagen eller av en annan författning (3 kap. 7 §). Behovet av särskilt stöd ska utredas. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt (3 kap. 8 §).

Det särskilda stödet ska enligt nuvarande regler, i de obligatoriska skolformerna, ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjligheter att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås (3 kap. 10 § skollagen). Det är viktigt att bedömningen görs utifrån en helhetsbild av vad som ger eleven bäst förutsättningar att uppnå kunskapskraven. Insatser som är att betrakta som särskilt stöd är t.ex. placering i särskild undervisningsgrupp eller enskild undervisning (3 kap. 11 § skollagen), anpassad studiegång (3 kap. 12 § skollagen) eller elevassistent. Det rör sig således om insatser av mer ingripande karaktär som normalt inte är möj-

liga att genomföra för lärare inom ramen för den ordinarie undervisningen. Även insatsernas omfattning och varaktighet måste beaktas. Enstaka specialpedagogiska insatser under en kortare tid kan, som ovan nämnts, vara att betrakta som stöd i form av extra anpassningar medan mer omfattande eller regelbundna specialpedagogiska insatser utgör särskilt stöd (prop. 2013/14:160 s. 21).

Regeringens lagförslag

Regeringen konstaterar i propositionen att det förekommer att åtgärdsprogram upprättas så snart det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås (prop. 2013/14:160 s. 19). Detta sker trots att lagstiftarens intention varit att bedömningen av elevens behov av särskilt stöd, som ska göras efter en utredning, kan resultera i att eleven inte bedöms vara i behov av särskilt stöd utan att det är tillräckligt med stöd, ledning och stimulans enligt 1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen.

Det förekommer vidare att det fattas beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram trots att eleverna skulle kunna få sina behov tillgodosedda med hjälp av stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen. Många åtgärdsprogram består av en blandning av insatser, både sådana som är att betrakta som stöd och sådana insatser som utgör särskilt stöd. Det innebär att lärare och rektorer i viss utsträckning dokumenterar mer än vad som krävs enligt nuvarande lagstiftning. Detta ökar mängden administrativt arbete på bekostnad av undervisning och stöd. Den ökade dokumentationen har dock inte lett till att kvaliteten på arbetet med stöd och särskilt stöd har ökat. Inte heller uppnår fler elever de kunskapskrav som minst ska uppnås. Enligt regeringen tillämpas således inte gällande rätt fullt ut så som lagstiftaren avsett. Det finns därmed ett behov av att förtydliga regleringen kring vad som avses med stöd respektive särskilt stöd. Regeringen föreslår därför att det ska införas en ny paragraf i skollagen av vilken det framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultat på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stöd i form av extra anpassningar är t.ex. att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier. Det kan t.ex. ske med hjälp av ett särskilt schema över skoldagen, extra tydliga instruktioner eller stöd för att sätta i gång arbetet. Även hjälp med att förstå texter, att förklara ett ämnesområde på annat sätt eller extra färdighetsträning inom ramen för den ordinarie undervisningen, såsom lästräning eller mattestugor, är att anse som stöd i form av extra anpassningar. Till stöd i form av extra anpassningar hör även enstaka specialpedagogiska insatser under en kortare tid, t.ex. två månader. Likaså kan särskilda läromedel eller utrustning i form av t.ex. tidsstöd, dvs. hjälpme-

del för att förstå och passa tider, samt digital teknik med anpassade programvaror som huvudregel anses falla inom ramen för stöd i form av extra anpassningar.

Regeringen anser emellertid att huvudregeln om stöd i form av extra anpassningar måste kompletteras med ett undantag. Det finns fall där särskilt stöd kan behöva sättas in relativt omgående, exempelvis om det stöd som ges inom ramen för den ordinarie undervisningen inte är tillräckligt för att en elev ska lära sig läsa. Det kan också finnas situationer där läraren omedelbart kan bedöma att det stöd som kan tillhandahållas i den ordinarie undervisningen inte kommer att vara tillräckligt. Så kan t.ex. vara fallet med en elev vars funktionsnedsättning ger upphov till ett behov av betydande anpassningar. Detsamma kan gälla en elev med andra svårigheter, vilka kräver betydande anpassningar som inte kan hanteras inom ramen för den ordinarie undervisningen. Undantaget innebär således att en anmälan till rektorn ska göras omgående, om det finns särskilda skäl att anta att stöd i form av extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga (prop. 2013/14:160 s. 24).

Regeringen bedömer att förslaget om stöd i form av extra anpassningar inte bara tydliggör skolans befintliga ansvar för att individanpassa den ordinarie undervisningen, utan också medför en tydligare gränsdragning mellan stöd och särskilt stöd. En sådan tydligare gränsdragning skapar enligt regeringen bättre förutsättningar för att beslut om åtgärdsprogram endast ska fattas för de elever som verkligen är i behov av särskilt stöd. Färre åtgärdsprogram kommer således att behöva utarbetas. Detta möjliggör en omfördelning av resurser från dokumentation till genomförande av stödinsatser (prop. 2013/14:160 s. 22).

Motionen

I kommittémotion 2013/14:Ub9 (V) av Rossana Dinamarca m.fl. föreslås att riksdagen avslår regeringens förslag om lärares arbete med stöd och särskilt stöd (avsnitt 5 i propositionen). Motionärerna framhåller att flera remissinstanser har varit kritiska till förslaget. Exempelvis avstyrker Skolverket förslaget och uttrycker tveksamhet till att det leder till en minskad arbetsbörda för lärarna. De exempel som har getts på stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen är sådana som redan täcks av alla elevers rätt till en individanpassad skolundervisning enligt skollagen. Skolverket menar vidare att gränsen mellan stöd och särskilt stöd blir otydlig och förskjuts, vilket kan fördröja särskilt stöd för dem som behöver sådana insatser. Även Lärarförbundet har ansett att förslaget är otydligt. De anmärker att åtgärder som anges som stöd inom ramen för ordinarie undervisning, är saker som görs redan i dag. Lärarförbundet menar även att det blir förvirrande om det lagstiftas om detta på två ställen i skollagen. Vidare anser förbundet att begreppet stöd måste bli tydligt avgränsat för att det ska bli uppföljningsbart och att otydligheten i begreppet stöd riske-

rar att leda till otydlighet även när det gäller särskilt stöd, som beslutas av rektor. Om förslagen ska genomföras måste de på ett tydligare sätt motiveras och kvalitetssäkras på ett sätt som kan ligga till grund för ett riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Lärarnas arbetsbelastning har ökat över tid och ägnas alltmer åt administration och dokumentation, vilket tar tid från undervisningen. Det är därför viktigt att det arbete som regeringen inlett med att minska lärarnas administrativa arbetsuppgifter fortsätter. Utskottet välkomnar därför regeringens lagförslag om ändringar i skollagen om stöd, särskilt stöd och åtgärdsprogram.

Utskottet anser i likhet med regeringen att det finns ett behov av att förtydliga regleringen kring vad som avses med stöd respektive särskilt stöd. Regeringens förslag om att en elev skyndsamt ska ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, är väl avvägt.

Utskottet anser också att huvudregeln om stöd i form av extra anpassningar måste kompletteras med ett undantag. Som regeringen påpekar finns det fall där särskilt stöd kan behöva sättas in relativt omgående, exempelvis om det stöd som ges inom ramen för den ordinarie undervisningen inte är tillräckligt för att en elev ska lära sig läsa. Det kan också finnas situationer där läraren omedelbart kan bedöma att det stöd som kan tillhandahållas i den ordinarie undervisningen inte kommer att vara tillräckligt. Undantaget innebär således att en anmälan till rektorn ska göras omgående, om det finns särskilda skäl att anta att stöd i form av extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Utskottet bedömer att förslaget om stöd i form av extra anpassningar inte bara tydliggör skolans befintliga ansvar för att individanpassa den ordinarie undervisningen, utan också medför en tydligare gränsdragning mellan stöd och särskilt stöd. Utskottet instämmer med regeringen i att en sådan tydligare gränsdragning skapar bättre förutsättningar för att beslut om åtgärdsprogram endast ska fattas för de elever som verkligen är i behov av särskilt stöd. Färre åtgärdsprogram kommer således att behöva utarbetas. Detta möjliggör en omfördelning av resurser från dokumentation till genomförande av stödinsatser.

Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet regeringens förslag om ändring i 3 kap. 1 och 8 §§ och regeringens förslag om att det i lagen bör införas en ny paragraf, nämligen 3 kap. 5 a §, samt närmast före 5 a § en ny rubrik och avstyrker motion 2013/14:Ub9 (V).

Lagförslaget i övrigt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag om åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammet ska det bl.a. framgå vilka behov av särskilt stöd som eleven har. Krav på hur uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram ska ske tas bort. Det ska räcka med att ange när och vem som ansvarar för att det sker.

Om ett åtgärdsprogram utarbetats behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen längre innehålla en sammanfattning av insatserna för särskilt stöd.

Jämför särskilt yttrande (S).

Propositionen

Bakgrund och gällande rätt

För en elev som ska ges särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn eller en person som rektorn har överlåtit beslutanderätten till. Åtgärderna ska vara av både kort- och långsiktig karaktär (3 kap. 9 §).

Nuvarande bestämmelser reglerar inte hur ofta en uppföljning eller utvärdering ska göras. Detta avgörs i stället av rektorn eller den person som rektorn har delegerat uppgiften att fatta beslut om åtgärdsprogram till. Hur ofta det är lämpligt att utvärdera eller följa upp ett åtgärdsprogram beror på den enskilde elevens behov och vilka åtgärder som planeras. Behovet av utvärdering och uppföljning kan skifta mellan olika elever med liknande behov, behovet kan även skifta för en och samma elev.

I den skriftliga individuella utvecklingsplanen ska läraren dels ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, dels sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Därutöver ska överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet alltid dokumenteras i den individuella utvecklingsplanen (10 kap. 13 §, 11 kap. 16 § och 16 a §§, 12 kap. 13 och 13 a §§ och 13 kap. 13 § skollagen). Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och om en utredning om särskilt stöd visar att stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen inte är tillräckligt ska särskilt stöd ges och ett åtgärdsprogram upprättas. Detta innebär att för

elever i behov av särskilt stöd kan åtgärdsprogrammet och den del av utvecklingsplanen som beskriver vilka insatser som eleven behöver för att nå kunskapskraven innehålla i stort sett samma uppgifter.

Regeringens lagförslag

Lagförslaget när det gäller 3 kap. 9 § innebär att det ska framgå av åtgärdsprogrammet vilka behov av särskilt stöd som eleven har. När det gäller uppföljning och utvärdering ska det inte längre krävas att det i åtgärdsprogrammet anges hur uppföljning och utvärdering ska ske, utan det ska räcka med att ange när uppföljning och utvärdering ska ske och vem som ansvarar för att det sker.

Åtgärdsprogram bör även fortsättningsvis utarbetas för en elev i behov av särskilt stöd oavsett om det begärs av eleven eller dennes vårdnadshavare.

Lagförslaget när det gäller 10 kap. 13 §, 11 kap. 16 och 16 a §§, 12 kap. 13 och 13 a §§ och 13 kap. 13 § innebär att om ett åtgärdsprogram utarbetas i ett eller flera ämnen behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser positivt på att skollagen förtydligas så att det av lagtexten framgår att det som ska anges i ett åtgärdsprogram är vilka behov av särskilt stöd som eleven har och hur dessa behov ska tillgodoses. Ett sådant förtydligande stärker elevens rättssäkerhet. Ett sådant förtydligande innebär också att åtgärdsprogrammen kan bli mindre omfattande och att innehållet blir mer adekvat. Likvärdigheten för eleverna bör därmed öka.

Nuvarande bestämmelse innebär att det i åtgärdsprogrammet ska anges hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Det bör enligt utskottet vara tillräckligt att i åtgärdsprogrammet dokumentera vid vilken tidpunkt en uppföljning och utvärdering ska göras samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Lagstiftningen blir enklare att tillämpa och mer tid frigörs för undervisning och arbete med olika stödåtgärder, utan att de berörda elevernas rättssäkerhet eftersätts. Utskottet välkomnar även regeringens avsikt att ge Skolverket i uppdrag att revidera de allmänna råden om arbete med åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd och utgår ifrån att uppdraget syftar till att förenkla arbetet med särskilt stöd och åtgärdsprogram.

Av propositionen framgår att det ibland är oklart vad som skiljer en skriftlig individuell utvecklingsplan och ett åtgärdsprogram åt. Dokumenten tycks överlappa varandra, och när det gäller elever som har åtgärdsprogram upplever lärare att arbetet med utvecklingsplanen, till viss del, genererar ett opåkallat dubbelarbete. Utskottet stöder därför förslaget om

att den skriftliga individuella utvecklingsplanen inte behöver innehålla en sammanfattning av det särskilda stödet eftersom detta stöd ska dokumenteras i ett åtgärdsprogram.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om ändring i 3 kap. 9 §, 10 kap. 13 §, 11 kap. 16 och 16 a §§, 12 kap. 13 och 13 a §§ och 13 kap. 13 §.

Utskottet övergår nu till att under särskilda rubriker behandla motioner som innehåller en begäran om tillkännagivanden som berör frågor som anknyter till lagförslaget.

Ökade lärarbefogenheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att lärare ska ges mer ansvar och befogenheter att styra pedagogiska resurser och ge elever det stöd som krävs.

Jämför reservation 1 (MP).

Motionen

I motion 2013/14:Ub10 yrkande 1 av Jabar Amin (MP) begär motionären att lärarna ska ges mer ansvar och befogenheter att styra pedagogiska resurser och ge elever det stöd som krävs. Enligt motionären är det lärarna som bäst kan avgöra vilka behov som finns hos eleverna. Ansvariga lärare bör därför, gemensamt, i större utsträckning kunna påverka beslut om avsteg från timplanen och möjlighet till extra lärarstöd, specialundervisning, integrerat språkstöd, hjälp från elevhälsan eller annat stöd. Miljöpartiets tidigare förslag om en s.k. ordinationsrätt för lärare hade i detta fall kunnat förtydliga lärarnas befogenheter och ytterligare förstärkt arbetet med att ge varje elev det stöd som krävs i skolan.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis påminna om att det pedagogiska arbetet vid en skola leds och samordnas av rektorn (2 kap. 9 § skollagen); samtidigt är lärarnas arbete med stöd och särskilt stöd centralt för elevernas resultat.

Vad gäller särskilt stöd följer det av både skollagen och läroplanerna att rektorn ansvarar för att eleverna får sådant stöd och den hjälp de behöver och att rektorn vid behov ser över fördelningen av resurser.

Signaler om att en elev riskerar att inte uppnå kunskapskraven ska komma genom uppgifter från lärare eller övrig skolpersonal men kan också komma från en elev eller elevs vårdnadshavare eller på annat sätt (3 kap. 8 § skollagen). Så snart det framkommit att en elev behöver särskilt stöd ska rektorn eller den rektorn utser fatta beslut om att åtgärdsprogram ska upprättas (3 kap. 9 § skollagen).

Utskottet anser att nuvarande bestämmelser är väl avvägda och ser ingen anledning att ändra dem. Däremot bör det påpekas att bestämmelserna i skollagen ställer krav på att det finns rutiner för hur personalen ska rapportera till rektor när det blir aktuellt att bedöma om en elev är i behov av särskilt stöd (prop. 2009/10:165 s. 290). Utskottet avstyrker därmed motion 2013/14:Ub10 (MP) yrkande 1.

Speciallärare och specialpedagoger

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att utreda behovet av att lagstadga tillgången till speciallärare och pedagoger i skolan. Jämför reservation 2 (MP).

Motionen

I motion 2013/14:Ub10 yrkande 2 av Jabar Amin (MP) framhåller motionären behovet av fler speciallärare och specialpedagoger i skolan. Om en elev är i behov av extra hjälp är det viktigt att han eller hon får stöd så fort som möjligt. I dag ges särskilt stöd främst i skolans högre årskurser, vilket många gånger är för sent. Enligt motionären har många speciallärare och specialpedagoger försvunnit från svenska skolor sedan 2006. Det innebär att våra skolor står sämre rustade att möta varje elev, oavsett vilket stöd han eller hon är i behov av. Regeringen har inte heller lyckats fylla platserna till det nya speciallärarprogrammet. I ett sådant läge ger inte fler utbildningsplatser fler examinerade speciallärare. Det behövs andra incitament för att fler ska vara lockade att läsa vidare till speciallärare och specialpedagoger och axla en sådan roll inom skolan.

I yrkande 3 framhålls att skollagen inte reglerar tillgången till speciallärare och specialpedagoger, inte heller regleras vilken funktion de har i skolans arbete med att få alla elever att utvecklas så långt möjligt. Det kan inverka på förutsättningarna inom yrket. Därför bör regeringen enligt motionären skyndsamt utreda behovet av att lagstadga tillgången till speciallärare och specialpedagoger för att garantera ett fungerande särskilt stöd i skolan.

Utskottets ställningstagande

Av skollagen framgår att det ska finnas personal i skolan med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses (2 kap. 25 § skollagen).

Utskottet vill i sammanhanget påminna om att speciallärarutbildningen utvecklades på 1990-talet men återinfördes 2008.

Utskottet välkomnar att regeringen i vårbudgeten för 2014 (prop. 2013/14:100) aviserar en utbyggnad av speciallärarutbildningen. Utbyggnaden ska uppgå till 900 utbildningsplatser per år (pressmeddelande den 7 mars 2014 Utbildningsdepartementet). Satsningen ska enligt planen påbörjas 2015. Denna satsning ska läggas till den utbyggnad med 100 utbildningsplatser som aviserats i budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1). Totalt innebär satsningen att ytterligare 3 000 speciallärare enligt planen ska tillföras skolväsendet under en femårsperiod.

Utskottet vill även lyfta fram det aviserade förslaget i vårbudgeten om att införa en skattefri examenspremie på 50 000 kronor för den som avlägger en speciallärar- eller specialpedagogexamen. Tillsammans med förslaget om en utbyggnad av speciallärarutbildningen kommer en examenspremie att stärka tillgången till speciallärare och specialpedagoger i skolan.

Utskottet ser också positivt på regeringens avsikt att ge Skolverket i uppdrag att genomföra kompetensutvecklingsinsatser och utforma stödmaterial, med anledning av det förtydligande av lagstiftningen som föreslås.

Mot bakgrund av det aviserade uppdraget till Skolverket, de aviserade satsningarna på speciallärare och examenspremie för blivande speciallärare och specialpedagoger anser utskottet att ytterligare åtgärder från riksdagen inte är motiverade. Utskottet avstyrker därmed motion 2013/14:Ub10 (MP) yrkandena 2 och 3.

Rätten till särskilt stöd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att regeringen skyndsamt bör agera och vidta åtgärder för att undvika att det ställs krav på diagnos för att få särskilt stöd.

Jämför reservation 3 (MP).

Motionen

I motion 2013/14:Ub10 yrkande 4 av Jabar Amin (MP) konstaterar motionären att det inte finns någon koppling mellan krav på diagnos och rätten till särskilt stöd i skolans styrdokument. Enligt motionären vittnar ändå allt fler om ett sådant växande samband. Rätten till särskilt stöd ska enbart styras av behov.

De förändringar som regeringen nu föreslår syftar till att stöd ska kunna ges utan omfattande utredningar och utan att diagnos har fastställts. Men i ett läge där skolan saknar resurser och lärarens inflytande över de resurser som trots allt finns inte ökar finns det en risk att kravet på diagnos för att ge eleven i fråga särskilt stöd ökar ytterligare. Regeringen bör därför skyndsamt agera och vidta åtgärder för att undvika en koppling mellan krav på diagnos och rätten till särskilt stöd.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar i likhet med motionären att skollagen inte reglerar huruvida medicinska diagnoser ska utgöra villkor för att en elev ska få särskilt stöd. Av skollagen framgår att det är elevens behov som ska styra om särskilt stöd ska ges (3 kap. 8 § skollagen). Om en elev eller vårdnadshavare anser att åtgärdsprogrammet inte uppfyller kraven i skollagen kan detta anmälas till Statens överklagandenämnd (28 kap. 16 § skollagen). Vidare vill utskottet påminna om att Skolinspektionen har ansvar för tillsyn över skolväsendet (26 kap. 3 § skollagen).

Utskottet konstaterar att regelverket kring särskilt stöd är både tydligt och väl avvägt. Utskottet ser därför ingen anledning att riksdagen vidtar någon åtgärd utan avstyrker motion 2013/14:Ub10 (MP) yrkande 4.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. **Ökade lärarbefogenheter, punkt 3 (MP)**

av Jabar Amin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Ub10 av Jabar Amin (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Det är lärarna som bäst kan avgöra vilka behov som finns hos eleverna. Ansvariga lärare bör därför i större utsträckning kunna påverka beslut om avsteg från timplanen och möjlighet till extra lärarstöd, specialundervisning, integrerat språkstöd, hjälp från elevhälsan eller annat stöd.

Regeringens förslag om minskad administration och byråkrati runt åtgärdsprogrammen är i grunden bra och kan bidra till att stöd kan sättas in fortare, men lämnar samtidigt berörda lärare och rektorer i stor osäkerhet vad som egentligen ska gälla och vilka insatser som det berör.

Miljöpartiets tidigare förslag om en s.k. ordinationsrätt för lärare hade i detta fall kunnat förtydliga lärarnas befogenheter och ytterligare förstärkt arbetet med att ge varje elev det stöd som krävs i skolan. Lärarnas bedömningar måste bli starkt styrande i beslut om hur resurser ska fördelas och vilka stödinsatser som ska sättas in för olika elever och grupper. Lärarens befogenheter när det gäller stöd och resurser måste därför öka. Begreppet ordinarie undervisning vidgas därmed.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

2. **Speciallärare och specialpedagoger, punkt 4 (MP)**

av Jabar Amin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Ub10 av Jabar Amin (MP) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Om en elev är i behov av extra hjälp är det viktigt att hon eller han får stöd så fort som möjligt. I dag ges särskilt stöd främst i skolans högre årskurser, vilket många gånger är för sent. Sedan 2006 har tusen speciallärare och specialpedagoger försvunnit från svenska skolor. Det innebär att våra skolor står sämre rustade att möta varje elev, oavsett vilket stöd han eller hon är i behov av. Regeringen har inte heller lyckats fylla platserna till det nya speciallärarprogrammet. I ett sådant läge ger inte fler utbildningsplatser fler examinerade speciallärare. I stället måste andra incitament till för att fler ska vara lockade att läsa vidare till speciallärare och specialpedagog och axla en sådan roll inom skolan. Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförs ovan.

I skollagen regleras inte heller tillgången till speciallärare och specialpedagoger eller vilken funktion de har i skolans arbete med att få alla elever att utvecklas så långt det är möjligt. Det kan inverka på förutsättningarna inom yrket.

Därför bör regeringen skyndsamt utreda behovet av att lagstadga tillgången till speciallärare och specialpedagoger för att garantera ett fungerande särskilt stöd i skolan.

3. Rätten till särskilt stöd, punkt 5 (MP)

av Jabar Amin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Ub10 av Jabar Amin (MP) yrkande 4.

Ställningstagande

I skolans styrdokument finns i dag ingen koppling mellan krav på diagnos och rätten till särskilt stöd. Ändå vittnar allt fler om ett sådant växande samband. Rätten till särskilt stöd ska enbart styras av behov.

De förändringar som regeringen nu föreslår syftar förvisso till att särskilt stöd ska kunna ges utan omfattande utredningar och utan att diagnos fastställs. Men i ett läge där skolan saknar resurser och lärarens inflytande över de resurser som finns inte ökar finns det en risk att kravet på diagnos för att ge eleven i fråga särskilt stöd ökar ytterligare.

Regeringen bör därför skyndsamt agera och vidta åtgärder för att undvika en koppling mellan krav på diagnos och rätten till särskilt stöd.

Särskilt yttrande

Individuella skriftliga utvecklingsplaner och annan information (S)

Ibrahim Baylan (S), Louise Malmström (S), Thomas Strand (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Gunilla Svantorp (S) och Cecilia Dalman Eek (S) anför:

Alltmer av lärarnas arbetstid upptas i dag av administration. Fler nationella prov, obligatorisk närvarorapportering, skriftliga omdömen för alla elever från årskurs ett, individuella utvecklingsplaner och skriftliga åtgärdsprogram är alla exempel på insatser som var för sig är fullt rimliga men som sammantaget innebär en så omfattande arbetsbörda att det kraftigt minskar den tid lärarna kan lägga ned på att planera och bedriva undervisning.

I propositionen förslår regeringen att ett tillägg ska göras i skollagen (2010:800) med innebörden att om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla samma information. I detta särskilda yttrande vill vi närmare redogöra för vår syn på individuella utvecklingsplaner.

När de skriftliga individuella utvecklingsplanerna infördes 2006 angavs i regleringen att planen skulle vara framåtsyftande och sammanfatta vilka insatser som behövdes för att eleven skulle nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för kursplaner och läroplanen. Vid införandet gavs betyg från årskurs 8. Den nuvarande regeringen införde skriftliga betygslänkande omdömen 2008 i de individuella skriftliga utvecklingsplanerna. Regeringen ökade då lärarnas administrativa börda. Det sades att omdömena skulle vara formativa, till skillnad mot betyg som till sin karaktär är summativa. Det visar sig dock att de skriftliga omdömena ofta har fått en summativ karaktär. Många duktiga lärare använder olika verktyg för att ge formativ bedömning, t.ex. genom att prata med elever och föräldrar kontinuerligt i stället för att skriva ned bedömningarna. Barn och föräldrar måste känna sig trygga i att de får information om elevens utveckling och får tydliga formativa bedömningar om hur målen i kursplaner och läroplanen kan nås och hur eleven i övrigt kan utvecklas så långt som möjligt.

Professionen, lärare och rektorer, är de som är bäst på att hitta verktyg och metoder för att säkerställa detta.

Vi ställer oss bakom de förslag som regeringen nu lagt fram, men vi anser samtidigt att man i en framtid bör överväga ändringar i skollagen så att de individuella utvecklingsplanerna helt slopas. Skollagen ska ställa krav på formativ bedömning, men hur detta utförs och dokumenteras ska vara upp till skolan att besluta. En lärare som undervisar i flera klasser

och ämnen lägger i dag ofta en arbetsvecka per läsår på att producera även de mest rudimentära omdömen en gång per termin utan att det bidrar nämnvärt till elevernas utveckling.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2013/14:160 Tid för undervisning – lärares arbete med stöd, särskilt stöd och åtgärdsprogram:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).

Följdmotionerna

2013/14:Ub9 av Rossana Dinamarca m.fl. (V):

Riksdagen avslår regeringens förslag om lärares arbete med stöd och särskilt stöd (avsnitt 5 i propositionen).

2013/14:Ub10 av Jabar Amin (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Sveriges lärare mer ansvar och befogenheter att styra pedagogiska resurser och ge elever det stöd som krävs.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av fler speciallärare och specialpedagoger i skolan.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda behovet av att lagstadga tillgången till speciallärare/pedagoger för att garantera ett fungerande särskilt stöd i skolan.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvecklingen mot att det krävs en diagnos för att få stöd.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)

dels att 3 kap. 1, 8 och 9 §§, 10 kap. 13 §, 11 kap. 16 och 16 a §§, 12 kap. 13 och 13 a §§ och 13 kap. 13 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 3 kap. 5 a §, samt närmast före 5 a § en ny rubrik av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***3 kap.**

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om

- tillämpningsområde (2 §),
- barnens och elevernas lärande och personliga utveckling (3 §),
- information om barnets och elevens utveckling (4–5 §§),
 - *stöd i form av extra anpassningar (5 a §),*
- särskilt stöd (6–12 §§), och
- allmänna bestämmelser om betyg (13–21 §§).

Stöd i form av extra anpassningar

5 a §

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, såvida inte annat följer av 8 §.

8 §

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skol-

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev

personal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, *trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen*, ska detta anmälas till rektorn. *Det samma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga*. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

9 §

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska *det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur* åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska *behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när* åtgärderna ska följas upp och utvärderas *och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen*. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan.

Om en utredning enligt 8 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

10 kap. 13 §¹

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklings-samtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

¹ Senaste lydelse 2013:796.

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att nå kunskapskraven.

11 kap.

16 §²

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att nå kunskapskraven.

² Senaste lydelse 2013:796.

16 a §³

I årskurs 6–9 ska läraren, om eleven får undervisning i ett ämnesområde eller ett ämne som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i, en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i ämnesområdet eller ämnet, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det ämnesområdet eller ämnet.

Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även i andra fall än vad som följer av första stycket och även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att nå kunskapskraven.

12 kap.13 §⁴

I årskurs 1–6 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen eller ämnesområden som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdsprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att nå kunskaps-

³ Senaste lydelse 2013:796.

⁴ Senaste lydelse 2013:796.

kraven.

13 a §⁵

I årskurs 7–10 ska, om grundsärskolans kursplaner tillämpas och eleven får undervisning i ett ämnesområde eller ett ämne som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i, läraren en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i ämnesområdet eller ämnet, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen i det ämnesområdet eller ämnet.

Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även i andra fall än vad som följer av första stycket och även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som eleven behöver för att nå kunskapskraven.

13 kap.

13 §⁶

I årskurs 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Skriftlig information om elevens skolgång får ges även vid andra tillfällen än vid ett utvecklingssamtal.

Om ett åtgärdprogram utarbetas behöver inte den skriftliga individuella utvecklingsplanen innehålla en sammanfattning av vilka insatser i form av särskilt stöd som elev-

⁵ Senaste lydelse 2013:796.

⁶ Senaste lydelse 2013:796.

en behöver för att nå kunskapskraven.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2014.